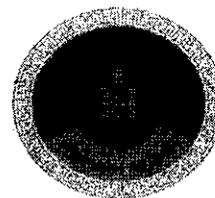

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ШИНЭ-ИДЭР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

Аудитын код: ХӨА-2022/174/НА-СТА-ТШЗ

Хөвсгөл аймаг
Мөрөн сум
2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар
Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ
Утас: 99900662 Цахим хаяг: Baterdenee@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мандахнаран
Утас: 92118277 Цахим хаяг: MandakhnaranL@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	7
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
3. Аудитын тайлан.....	11
3.1 Ерөнхий зүйл.....	11
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	12
3.4 Материаллаг байдал.....	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.....	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	14
3.8 Аудитын гол асуудал.....	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.....	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	15
Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.....	15
4. Аудитын илрүүлэлт.....	15
4.1 Залруулсан алдаа.....	15
4.2 Зөвлөмж.....	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsugul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.23 № 01/114
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ШИНЭ-ИДЭР
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Л.АМГАЛАНБАТ ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

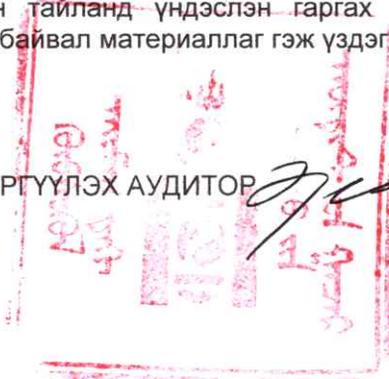
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	39,798,466.99	57,061,563.99
31211	Төрийн сангийн харилцах	00.00	00.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	00.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	39,798,466.99	57,061,563.99
354	Хангамжийн материал	39,798,466.99	57,061,563.99
35420	Аж ахуйн материал	27,247,508.95	44,510,608.95
35440	Түлш, шатах тослох материал	03.00	00.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,424,902,911.33	1,490,363,881.33
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,424,902,911.33	1,490,363,881.33
392	Биет хөрөнгө	1,395,949,725.81	1,460,524,695.77
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,660,027,479.35	1,763,895,154.35
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-391,058,566.48	-475,442,007.78
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	189,664,346.00	197,282,191.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-140,552,896.00	-148,649,466.64
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	93,314,710.40	107,338,132.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-74,868,589.20	-49,635,332.28
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	26,549,849.96	20,274,649.96
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-21,603,108.22	-14,015,124.84
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	54,476,500.00	59,476,500.00
393	Биет бус хөрөнгө	28,953,185.52	29,839,185.56
39301	Программ хангамж	4,597,000.00	3,070,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,368,999.88	-955,999.84
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,464,701,378.32	1,547,425,445.32
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,464,701,378.32	1,547,425,445.32
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,464,701,378.32	1,547,425,445.32
512	Хуримтлагдсан үр дүн	186,872,951.26	272,427,318.26
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	186,872,951.26	189,703,251.26
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	82,724,067.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	325,269,827.26	322,439,527.26
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,464,701,378.32	1,547,425,445.32

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	476,808,150.00	584,166,253.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	57,303,527.00	182,355,366.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	57,303,527.00	182,355,366.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	57,303,527.00	182,355,366.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	57,303,527.00	182,355,366.00

13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	419,504,623.00	401,810,887.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	39,917,323.00	8,457,987.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,000,000.00	1,315,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,574,823.00	5,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,202,500.00	1,142,987.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	140,000.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	379,587,300.00	393,352,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	379,587,300.00	393,352,900.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	544,568,659.87	501,442,186.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	544,568,659.87	501,442,186.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	523,896,351.87	497,821,454.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,367,961.00	261,140,955.00
210101	Үндсэн цалин	242,667,961.00	195,896,055.00
210102	Нэмэгдэл	-	65,244,900.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	700,000.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,710,060.00	35,797,639.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	22,109,338.00	26,037,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,445,600.00	2,452,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,959,402.00	1,962,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	463,102.00	554,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,732,618.00	4,790,739.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,481,801.00	33,378,361.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,881,801.00	1,378,358.00
210302	Түлш, халаалт	31,600,000.00	32,000,003.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,513,352.00	33,010,653.00
210401	Бичиг хэрэг	1,940,000.00	2,115,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,154,352.00	17,549,003.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,444,000.00	3,300,000.00
210404	Ном, хэвлэл	227,000.00	263,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,448,000.00	8,544,250.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,000.00	1,238,600.00
2105	Нормативт зардал	830,000.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн-эдлэл	830,000.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,250,000.00	-
210604	Урсгал засвар	1,250,000.00	-
2107	Томилолт, зочны зардал	504,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	504,000.00	-
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	29,779,341.00	7,660,750.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,240,341.00	6,027,250.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	89,000.00	133,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	146,459,836.87	126,833,096.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,208,170.00	12,773,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	127,251,666.87	114,059,596.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,672,308.00	3,620,732.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,175,000.00	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,175,000.00	500,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,497,308.00	3,120,732.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,497,308.00	3,120,732.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(67,760,509.87)	82,724,067.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(67,760,509.87)	82,724,067.00

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2020 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	924,833,414.40	93,853,460.00	274,797,044.01	1,293,483,918.41
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	924,833,414.40	93,853,460.00	274,797,044.01	1,293,483,918.41
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-49,889,055.27	-49,889,055.27
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	952,558,599.80	325,269,827.26	186,872,951.26	1,464,701,378.32
D01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	952,558,599.80	325,269,827.26	186,872,951.26	1,464,701,378.32
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	2,830,300.00	2,830,300.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	952,558,599.80	325,269,827.26	189,703,251.26	1,467,531,678.32

D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	-2,830,300.00	00.00	-2,830,300.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	82,724,067.00	82,724,067.00
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	952,558,599.80	322,439,527.26	272,427,318.26	1,547,425,445.32

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	419,504,623.00	401,810,887.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	419,504,623.00	401,810,887.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	39,917,323.00	8,457,987.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	3,000,000.00	1,315,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	12,574,823.00	5,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	24,202,500.00	1,142,987.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	140,000.00	1,000,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	379,587,300.00	393,352,900.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	379,587,300.00	393,352,900.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	418,504,623.00	398,354,887.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	418,504,623.00	398,354,887.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	397,832,315.00	394,734,155.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	243,367,961.00	261,140,955.00
210101	Үндсэн цалин	242,667,961.00	195,896,055.00
210102	Нэмэгдэл	00.00	65,244,900.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	700,000.00	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,710,060.00	35,797,639.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,901,732.00	26,037,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,681,800.00	2,452,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,930,808.00	1,962,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	463,102.00	490,500.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,732,618.00	4,854,739.00

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,481,801.00	33,378,358.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,881,801.00	1,378,358.00
210302	Түлш, халаалт	31,600,000.00	32,000,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,513,352.00	26,304,053.00
210401	Бичиг хэрэг	1,940,000.00	2,115,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,154,352.00	17,549,003.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,444,000.00	3,300,000.00
210404	Ном, хэвлэл	227,000.00	263,800.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,448,000.00	1,626,250.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,300,000.00	1,450,000.00
2105	Нормативт зардал	830,000.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	830,000.00	00.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,250,000.00	00.00
210604	Урсгал засвар	1,250,000.00	00.00
2107	Томилолт, зочны зардал	504,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	504,000.00	00.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	29,779,341.00	8,840,250.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,240,341.00	7,206,750.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	00.00	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,000,000.00	500,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	89,000.00	133,500.00
210807	Газрын төлбөр	450,000.00	450,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,395,800.00	29,272,900.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	20,395,800.00	29,272,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,672,308.00	3,620,732.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,175,000.00	500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,175,000.00	500,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	18,497,308.00	3,120,732.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,497,308.00	3,120,732.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	1,000,000.00	3,456,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,000,000.00	3,456,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,000,000.00	3,456,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,000,000.00	3,456,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,000,000.00	3,456,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1,000,000.00	-3,456,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	393,352,400.00	390,232,168.00	3,120,232.00	99%
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	393,352,400.00	390,232,168.00	3,120,232.00	99%
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	392,852,400.00	389,732,168.00	3,120,232.00	99%
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	261,259,500.00	261,140,955.00	118,545.00	100%
210101	Үндсэн цалин	196,014,600.00	195,896,055.00	118,545.00	100%
210102	Нэмэгдэл	65,244,900.00	65,244,900.00	00.00	100%
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	35,848,100.00	35,797,639.00	50,461.00	100%
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,037,700.00	26,037,700.00	00.00	100%
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,452,600.00	2,452,600.00	00.00	100%
210203	ҮОМШӨ- ний даатгал	1,962,100.00	1,962,100.00	00.00	100%
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	490,500.00	490,500.00	00.00	100%
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,905,200.00	4,854,739.00	50,461.00	99%
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,000,000.00	33,378,358.00	621,642.00	98%
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,000,000.00	1,378,358.00	621,642.00	69%
210302	Түлш, халаалт	32,000,000.00	32,000,000.00	00.00	100%
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,409,600.00	24,290,050.00	1,119,550.00	96%
210401	Бичиг хэрэг	1,800,000.00	1,800,000.00	00.00	100%
210402	Тээвэр, шатахуун	16,000,000.00	16,000,000.00	00.00	100%
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,300,000.00	3,300,000.00	00.00	100%
210404	Ном, хэвлэл	272,000.00	263,800.00	8,200.00	97%
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,737,600.00	1,626,250.00	1,111,350.00	59%
210406	Бага үнэтэй, түргэн	1,300,000.00	1,300,000.00	00.00	100%

	элэгдэх, ахуйн эд зүйлс				
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,062,300.00	5,852,266.00	1,210,034.00	83%
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,277,300.00	4,218,766.00	1,058,534.00	80%
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.00	550,000.00	00.00	100%
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00	00.00	100%
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	240,000.00	133,500.00	106,500.00	56%
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	45,000.00	00.00	45,000.00	0%
210807	Газрын төлбөр	450,000.00	450,000.00	00.00	100%
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,272,900.00	29,272,900.00	00.00	100%
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,272,900.00	29,272,900.00	00.00	100%
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	500,000.00	500,000.00	00.00	100%
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	500,000.00	500,000.00	00.00	100%
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	500,000.00	500,000.00	00.00	100%
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	393,352,400.00	390,232,168.00	3,120,232.00	99%
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	393,352,400.00	390,232,168.00	3,120,232.00	99%
132001	Орон нутгийн төсвөөс	393,352,400.00	390,232,168.00	3,120,232.00	99%
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	01.00	01.00	00.00	100%
610002	Төсвөөс гадуур байгууллага	01.00	01.00	00.00	100%
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	25.00	25.00	00.00	100%
620001	Удирдах ажилтан	07.00	07.00	00.00	100%
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	08.00	08.00	00.00	100%
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	10.00	00.00	100%

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	8,457,987.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,457,987.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	8,457,987.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,014,003.00
210401	Бичиг хэрэг	315,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,549,003.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	150,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,443,984.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	6,443,984.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	8,457,987.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,457,987.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	1,315,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,142,987.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	1,000,000.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана." гэж заасны дагуу Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд бараа материалын бүртгэл, төсвийн хэмнэлт, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой өгсөн зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Л.Мандахнаран гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 3/76 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

ЗДТГ-ын нь “Сумын Засаг дарга, ИТХ-ын хуралд мэргэшлийн өндөр зөвлөгөө мэдээллээр хангах, дэмжлэг үзүүлэх замаар үйлчилж, нутгийн захиргааны үр дүнтэй, хэвийн үйл ажиллагааг төлөвшүүлэн хөгжилд дэвшилд хүрэх” гэсэн эрхэм зорилгыг дэвшүүлсэн байна. Уг зорилгын хүрээнд 2 хөтөлбөр, 5 арга хэмжээ хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар “Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар”-ыг шинэчлэн баталсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын хүлээгдэж буй гүйцэтгэл 544.6 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 8.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 6.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын тамгын газрын 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 4.1 сая төгрөгөөр буюу 0.3 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөгөөр/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0	0.0	0.0
Авлага	0.0	0.0	0.0
Урьдчилгаа			-

Бараа материал	39.7	57.1	17.4
Үндсэн хөрөнгө	1,424.9	1,490.4	65.5
Нийт хөрөнгө	1,464.6	1,547.5	82.9
Өр төлбөр	0.0	0.0	0.0
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	1,464.6	1,547.5	82.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	1,464.6	1,547.5	82.9

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл өмнөх он болон тайлант онд үлдэгдэлгүй байна.

Авлага дансны үлдэгдэл өмнөх он болон тайлант онд үлдэгдэлгүй байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 57.1 сая төгрөг болж 17.4 сая төгрөгөөр өссөн нь 10.5 сая төгрөгөөр өвс тэжээл бэлтгэсэн, Ковид-19 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор бэлтгэсэн материалын нөөц өссөнөөс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,490.4 сая төгрөг болж 65.5 сая төгрөгөөр өссөн байна. ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийдсэн нийт 158.3 сая төгрөгийн хөрөнгийн хүлээн авсан, тайлант үеийн элэгдлийн зардал 114.1 сая төгрөг, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 56.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан, хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр 21.2 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн нь үндсэн хөрөнгийн данс өсөхөд нөлөөлсөн байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл өмнөх он болон тайлант онд үлдэгдэлгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,547.5 сая төгрөг болж, тайлант үеийн үр дүн болох 82.9 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 410.2 сая төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Шинэ-Идэр сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны 2/05 дугаар тогтоолоор Шинэ-Идэр сумын ЗДТГ-ын 2021 оны төсвийг 348.9 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 256.4 сая төгрөгийг аймгийн төсвөөс, 92.5 сая төгрөгийг сумын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Шинэ-Идэр сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2021 оны 4/01 дугаар тогтоолоор анх баталсан төсвийг 45.3 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж 394.2 сая төгрөгийн төсөв баталснаас 266.4 сая төгрөгийг аймгийн төсвөөс, 127.7 сая төгрөгийг сумын төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 393.3 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 390.2 сая төгрөгийг зарцуулж 3.1 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 390.2 сая төгрөг буюу 99.2 хувьтай байгаа нь гэрэл цахилгааны зардлыг 0.6 сая төгрөгөөр, хог хаягдал зайлуулах зардлыг 1.1 сая төгрөгөөр, байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардлыг 1.1 сая төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Тухайн байгууллагын төсвийн гүйцэтгэлийг хөтөлбөр, арга хэмжээгээр харуулбал:

Хүснэгт 2. Төсвийн гүйцэтгэл хөтөлбөр, арга хэмжээгээр

№	Хөтөлбөрийн код, нэр	Арга хэмжээний код, нэр	Зардлын дүн		Зөрүү
			Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
/сая.төгрөгөөр/					

1	70106 Орон нутгийн гүйцэтгэх удирдлага	80101 Үндсэн үйл ажиллагаа	320.5	317.8	2.0
		80102 Засаг даргын нөөц хөрөнгө	29.3	29.3	0.0
		80106 Баг хорооны үйл ажиллагааны зардал	38.4	38.4	0.0
		80802 Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	0.5	0.5	0.0
2	71413 байгаль орчин хамгаалан нөхөн сэргээх	81701 Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээх зардал			
			5.3	4.2	1.1
Нийт дүн			393.3	390.2	3.1

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтээр дээд шатны төсөв захирагчаас 1.1 сая төгрөг, төрийн болон орон нутгийн өмчит бус байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдээс 1.3 сая төгрөгийн хандив тусламж, төсөвт байгууллагын туслах үйл ажиллагааны орлого 1.0 сая төгрөг, аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс 5.0 сая төгрөг нийт 8.5 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлжээ.

Дээрх нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг холбогдох байгууллага, албан тушаалтны удирдамж шийдвэрийн дагуу зохих зардалд зарцуулах эрхийг нээлгэж зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тайлагнахдаа баримталж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн программаас шалтгаалан Төсвийн тодотгол хийсэн байхад Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг анх батлагдсан төсөвтэй харьцуулан тайлагнаагүй, төсвийг нэмсэн шалтгаан нөхцөлийг тодруулаагүй байна. Энэ нь УСНББОУС 24-ийн Параграф 14, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6.4 “Төсвийн захирагч нь төсвийн жилийн дундуур энэ хуулиар олгогдсон бүрэн эрхийнхээ хүрээнд тухайн жилийн төсөвтөө өөрчлөлт оруулж, зохицуулалт хийсэн бол гүйцэтгэлийг нь анхны батлагдсан зорилт, хүрэх үр дүнтэй харьцуулж тайлагнадаг байх”-т заасантай нийцэхгүй байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Байгууллагын бараа материал дансанд бүртгэлтэй байгаа 7 төрлийн бараа материал нь тоо хэмжээ, үнийн дүнгийн хувьд бодит бус хэмжээгээр бүртгэгдсэн байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрыг Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг шалгалаа.

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2021 онд тендер шалгаруулалтын 9 удаагийн 85.9 сая төгрөгийн, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 6 удаагийн 80.8 сая төгрөгийн, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2 удаагийн 29.2 сая төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 3 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилттэй холбоотой 1 зөвлөмж, бараа материалын бүртгэлтэй холбоотой 1 зөвлөмж, нийт 2 зөвлөмж өглөө.

4.1 Залруулсан алдаа

Үр Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2021 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар залруулсан алдаа байхгүй.

4.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бараа материал дансны үлдэгдэлтэй холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Байгууллагын бараа материал дансанд бүртгэлтэй байгаа 7 төрлийн бараа материал нь тоо хэмжээ, үнийн дүнгийн хувьд бодит бус хэмжээгээр бүртгэгдсэн байна. Энэ нь үнэн ба зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газрын 2006 оны 388 дугаар тушаалын нягтлан бодох бүртгэлийн зааврын дагуу тоо хэмжээ, дансны үнийг бодит хэмжээгээр цэгцлэн бүртгэх

2. Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолтой холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт

Нийт төсвийн гүйцэтгэлээр 0.8%-ийн, тогтмол зардлын гүйцэтгэлээр 1.8%-ийн хэмнэлт гаргаж ажилласан нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолын 1.1, 1.8 дахь заалтуудтай тус тус нийцэхгүй байна.

2.2 Өгсөн зөвлөмж:

Засгийн газар болон бусад эрх бүрий байгууллагаас тухайн жилийн төсөвтэй холбоотой гаргасан тогтоол, тушаал шийдвэрийг мөрдөж ажиллах

3. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

3.1 Илрүүлэлт

Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2021 онд тендер шалгаруулалтын 9 удаагийн 85.9 сая төгрөгийн, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авалтын 6 удаагийн 80.8 сая төгрөгийн, 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 2 удаагийн 29.2 сая төгрөгийн мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

3.2 Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, биелэлтийг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 8 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Шинэ-Идэр сумын Засаг даргын Тамгын газар	3	7.2							3	7.2

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ:

ХОЁР ДАХЬ ШАТАНД ХЯНАСАН:

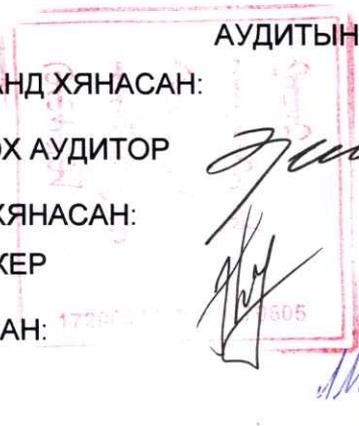
ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АНХАН ШАТАНД ХЯНАСАН:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

БАТАЛГААЖУУЛСАН:

АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР ОГНОО:

Э.БАТ-ЭРДЭНЭ ОГНОО: 11/22

Л.МАНДАХНАРАН ОГНОО 11/22